

PÄÄKIRJOITUS

Sanoista tekoihin

Suomen Geologinen Seura aloittaa 131. toimintavuotensa elinvoimaisena ja aktiivisena. Seuran 130-vuotisjuhlissa käytiin erittäin tärkeää keskustelua geologian ja geotieteiden tunnettavuuden lisäämiseksi (Lehtonen ja Nikkilä 2016). Seuran hallitus haluaa edistää näitä esiin tulleita ajatuksia. Yksi kannatettava hanke olisi Suomen liittäminen IESO-perheeseen.

International Earth Science Olympiadeja (IESO) on järjestetty vuodesta 2007 alkaen, ja niiden järjestäjänä toimii International Geoscience Education Organisation (IGEO). Kisoihin osallistuu vuosittain koululaisten maajoukkueita yli 30 maasta. Olympiadin tehtävänä on herätellä lukioalaisten kiinnostusta geotieteiden opiskeluun ja mahdolliseen uraan geotieteiden parissa. Jokaista maata edustaa nelihenkinen joukkue ja kaksi mentoria. Kolmipäiväisissä kisoissa koululaiset kisaavat paitsi geotieteiden (geologia, hydrologia, geofysiikka, meteorologia) myös matematiikan, fysiikan ja kemian taidoissa ja tiedoissa. Niin ikään ympäristötieteet, luonnonvarat ja geohazardit ovat aihealueina.

Suomessa, kuten monessa muussakin maassa, geologian tunnettavuuden suurin este on oppiaineen puuttuminen kouluista. Koululaiselle ei synny käsitystä geologiasta ja geofysiikasta tieteenaloina eikä ajatusta, että niitä voisi opiskella yliopistoissa tullakseen alan ammattilaiseksi. Samaan aikaan tarve geologian ja geotieteiden vankalle osaamiselle on kasvanut yhteiskunnassa luonnonvarojen vähetessä sekä kaupungistumisen ja ympäristöongelmien kasvaessa.

Norja liittyi IESOon ensimmäisenä Pohjoismaana 2014. Ensimmäisenä vuonna maajoukkuepaikkoja lähti tavoittelemaan osallistujia 100 koulusta – viime vuonna kisaajia oli jo 120 koulusta, ja karsintakilpailuihin osallistui yli 700 koululaista. Karsintojen järjestämisessä voitaisiin hyödyntää

esimerkiksi sähköistä oppimateriaalia. Lisäksi yliopistot voisivat järjestää kesällä ”maajoukkueleirin”: intensiivikurssin, jossa karsittaisiin osallistujajoukko neljään parhaiten menestyneeseen kilpailijaan. Yliopistot voisivat halutessaan myöntää parhaiten menestyneille koululaisille opiskelupaikan, kuten monet muut tieteenalat tekevät vastaavien kilpailujen voittajille.

Seuran hallitus tulee esittämään vuoden 2017 toimintamenoihin varauksen ”geologian tunnettavuuden edistämiseksi”. Tarkoitus on, että seuran jäsenet voivat hakea tukea pienen palkkion sekä kulukorvauksen muodossa, mikäli he menevät kertomaan geologiasta kouluihin, päiväkoteihin tai muihin vastaaviin paikkoihin. Edelleen vuoden 2017 toimintasuunnitelmassa käynnistetään hanke sähköisen geologian oppimateriaalin tuottamiseksi lukiolle.

Kuten lokakuun juhlaseminaarissa kuultiin seuran varttuneemmilta jäseniltä, ajatukset geologian tunnettavuuden lisäämiseksi ovat varsin tuttuja ja samankaltaisia keskusteluita on käyty jo vuosikymmeniä sitten. Olisiko nyt aika siirtyä sanoista tekoihin ja tehdä asialle jotain?

Oikein hyvää, antoisaa ja aktiivista vuotta 2017!

MIA KOTILAINEN
SGS:n puheenjohtaja

VIITE:

Lehtonen ja Nikkilä, 2016. Suomen Geologisen Seuran 130-vuotisjuhlaseminaari ja juhlaillallinen. *Geologi* 68:172–181.